

Finansdepartementet

Vår ref: Fs2540 HV

Deres ref:

Oslo, 27.10.2025

Høring – Pliktig digital bokføring og e-fakturerings

Vi viser til høring om pliktig digital bokføring og e-fakturerings, publisert 1. juli 2025.

Høringssaken er behandlet i fagutvalget i Regnskap Norge.

Regnskap Norge støtter pliktig digital bokføring og e-fakturerings. Etter vår vurdering er krav om e-fakturerings et viktig og nødvendig tiltak for å effektivisere transaksjonsflyten mellom foretakene. Vi ønsker fortgang i arbeidet og mener at innføringen bør fremskyndes, se nærmere begrunnelse under. Andre forhold vi tar opp er, oppsummert:

- Forenkling – EHF-format
- Ikrafttredelse
- Krav til systemleverandører
- Unntak
- Oppbevaring av elektronisk regnskapsmateriale i utlandet
- Plattformselskaper - utfordringer
- Kobling mot bankkontoregister
- Muligheter - ytterligere digitalisering

Forenkling – EHF-format

Regnskap Norge har hatt forslag om obligatorisk bruk av e-fakturerings i elektronisk handelsformat (EHF) på vår forenklingsliste i flere år. Krav om felles format ved elektronisk fakturerings vil gi en effektiviseringsgevinst. Det vil spare manuelt arbeid ved behandling av faktura i ulike format som papir og pdf.

Utvidet EHF-bruk vil dessuten åpne for betydelige effektiviseringsmuligheter i transaksjonsløpet som sådan. Her er det interessant å få kjøpers ordre-/lagersystem til å ha dialog med selgers lagersystem/bestillingsmodul, både manuelt og automatisert. Direktedialog med selgers lagersystem gir enklere bestilling, sikrere tidsestimater for levering, bedre kontroll på leveransene og impulser til selger om å initiere nye bestillinger fra dennes leverandør. Slik samhandling kan også bidra til mer automatisert bokføring. Mer effektiv samordning skjer gjennom standardsetting, noe myndighetene kan bidra til.

Ikrafttredelse

Det er foreslått trinnvis innføring med plikt til å kunne sende e-faktura fra 2028, og plikt til å kunne motta e-faktura samt digital bokføring fra 2030. Regnskap Norge mener at krav til både e-faktura og digital bokføring bør iverksettes på et tidligere tidspunkt, vi foreslår fra 1. januar 2027. Det er ikke grunn til å vente i flere år på effektiviseringsgevinst.

E-fakturering

De fleste bokføringspliktige benytter digitale regnskapssystemer som er rigget for e-fakturering. Mange bokføringspliktige er allerede registrert i ELMA registeret, og er dermed klare for e-fakturering. For disse vil ikke overgangen medføre stor belastning.

Digital bokføring

Etter gjeldende regler kan bokføringspliktige med inntil 600 bilag bokføre i tekstbehandlings- eller regnearkprogrammer, jf. NBS 6 Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer. Det er nylig i høring foreslått at grensen reduseres til 200 bilag. Denne muligheten vil bortfalle ved krav om digital bokføring og e-fakturering, med unntak som nevnt nedenfor. Bokføringspliktige, som har bokført i tekstbehandlings- eller regnearkprogrammer, må anskaffe et regnskapssystem ved ikrafttredelse av de nye foreslåtte reglene. Ved tidligere ikrafttredelse, som Regnskap Norge foreslår, vil denne investeringen måtte skje noe før for disse bokføringspliktige. Vi vurderer ikke dette som en betydelig ulempe.

Utsatt ikrafttredelse

Skatteetaten erkjenner i høringsnotatet punkt 9.4 at særlig større virksomheter, som benytter andre format som E2B og EDIFACT for e-fakturering, kan ha behov for lengre omstillingstid ved overgang til EHF-format. Det foreslås derfor en hjemmel til å kunne gi en tidsbegrenset utsettelse til å ta i bruk EHF-faktura. Utsettelse gis ved enkeltvedtak og kun i særlige tilfeller og for en kortere periode. EDIFACT, en internasjonal EDI-standard, benyttes særlig i bransjer som dagligvare, transport og industri jf. høringsnotat punkt 4.3.

Regnskap Norge mener at det er viktig at bokføringspliktige fra næringsliv, stat, kommuner og foreninger mv tar i bruk felles EHF-format så snart som mulig for å oppnå effektiviseringsgevinst. På dette grunnlaget mener vi at det ikke er hensiktsmessig å gi utsettelse av ikrafttredelse.

Krav til systemleverandører

Det er i høringsnotatet punkt 8.6 drøftet regulering av ansvar for systemleverandører. Skattedirektoratet mener at innhold i en slik regulering reiser særskilte spørsmål som krever ytterligere utredning. Derfor holdes denne problemstillingen utenfor rammen av dette høringsforslaget.

Det er viktig at systemleverandører har tilstrekkelige tid til å gjøre nødvendige tilpasninger i sine programmer i forkant av at myndigheter innfører nye krav. Som tidligere nevnt er de fleste digitale regnskapssystemer allerede tilpasset de foreslåtte endringen. Dersom norsk regulering legges på samme nivå som den danske, er ikke Regnskap Norge kjent med at det foreligger hindringer fra systemleverandører som tilsier at krav om digital bokføring og e-fakturering ikke kan innføres så snart som mulig.

Unntak

Det er foreslått unntak fra regler om pliktig digital bokføring og e-fakturering for enkeltpersonforetak med mindre enn kr 50.000 i omsetning, og som ikke har regnskaps- eller merverdiavgiftsplikt.

Regnskap Norge mener at det må gis færrest mulig unntak slik at de bokføringspliktige i fellesskap kan ta ut den betydelige effektiviseringsgevinsten som oppnås ved at flest mulig benytter et felles elektronisk fakturaformat. Bokføringspliktige har måttet tilpasse seg statens krav om å kun motta EHF-fakturaer siden 1. juli 2012. Vi mener derfor at de fleste bokføringspliktige må innstille seg på å kunne sende og motta e-fakturaer.

Vi støtter det foreslåtte unntaket for de minste enkeltpersonforetakene med enkle forhold. Vi legger til grunn at disse foretakene i svært begrenset omfang fakturerer andre bokføringspliktige, og at unntak for disse foretakene derfor i liten grad vil påvirke effektivitetsgevinst ved felles elektronisk fakturaformat.

Oppbevaring av elektronisk regnskapsmateriale i utlandet

Regler for elektronisk oppbevaring av regnskapsmateriale i andre EØS-stater, Storbritannia og Sveits, jf. bokføringsforskriften § 7-5, var på høring høsten 2024. Det ble foreslått og vedtatt videreføring av krav om at den bokføringspliktige har meldeplikt om oppbevaringssted for elektronisk regnskapsmateriale.

Vi tok i vårt høringssvar til orde for at det er en byrde, og som oftest også umulig, for den bokføringspliktige å følge med på hvor systemleverandøren til enhver tid har sine servere. Vi viste også til at den danske løsningen med godkjente systemleverandører, som ivaretar oppbevaring, synes å være mer effektiv. En ordning med godkjenning av systemleverandører er neppe realistisk i denne omgang. Derfor foreslo vi i stedet en ordning med produkterklæring fra systemleverandører, tilsvarende som for kassasystemer, der systemleverandør bekrefter forsvarlig oppbevaring.

Det er i høringsnotat punkt 8.6 omtalt forslag om regulering av regnskapssystem med en produkterklæring (egenerklæring). Dette forslaget er som tidligere nevnt ikke en del av denne høring.

Regnskap Norge mener imidlertid at en ordning med produkterklæring knyttet til oppbevaring bør kunne innføres snarest. Det vil lette de bokføringspliktige fra en administrativ byrde, og ikke minst fra å bli stilt ansvarlig for forhold de selv ikke har kontroll over. Sekundært, når forslag om produkterklæring skal utredes nærmere generelt, bør også bekreftelse av elektronisk oppbevaring av regnskapsmateriale omfattes, slik at regler om meldeplikt i bokføringsforskriften § 7-5 kan avvikles.

Plattformselskaper – utfordringer

Utenlandske plattformselskaper, som Airbnb, Uber, hotels.com mv, faller utenfor norske bokføringsregler, og de har dermed ikke plikt til å sende e-faktura. Som nevnt i høringsnotatet punkt 2.6 kan de frivillig ta i bruk elektronisk fakturering ved avregning. Bokføringspliktige, for eksempel innen reiselivsbransjen, kan spare betydelig arbeid ved å mota elektroniske avregninger fra nevnte selskaper.

Regnskap Norge ønsker at mulig pliktig elektronisk fakturering for plattformselskaper utredes nærmere.

Kobling mot bankkontoregister

For å begrense faren for feilutbetalinger og økonomisk kriminalitet, har Regnskap Norge i lengre tid arbeidet for at bankenes konto- og adresseringsregister (KAR) bør kobles mot betalingsløsninger. Registeret, som driftes av Bits, er et register hvor banker kan verifisere at oppgitt betalingskonto er gyldig og aktiv, samt hvem som er rett kontohaver til kontoen. Dersom betalingsløsninger – typisk nettbanker og remitteringsløsninger i økonomisystemer – med hjelp av dette eller tilsvarende bankkontoregister kan kontrollere at betalingsmottaker er innehaver av betalingskonto før betalingstransaksjonen gjennomføres, vil dette være et svært viktig og virkningsfullt virkemiddel mot både feilutbetalinger og økonomisk kriminalitet. Dette vil være et tiltak som bidrar til å sikre at utbetalinger skjer til rett mottaker.

EU har i antihvitvaskingspakke 6, directive 2024/1640 av 31. mai 2024 (AMLD 6), inntatt i artikkel 16 nr. 1 at medlemsstatene skal innføre sentraliserte automatiserte registre eller tilsvarende som tillater rettidig identifisering av fysiske eller juridiske personer som innehar eller kontrollerer betalingskontoer eller bankkontoer. Hvordan Norge skal tilpasse seg bestemmelsen er under utredning. Vi antar løsningen enten må bli å etablere et sentralt offentlig register, eller at offentlige etater som skal sikres tilgang til slik informasjon etter direktivet får tilgang til private registre som KAR. I og med at kravet i direktivet også omfatter kryptokontoer og bankbokser, antar vi førstnevnte løsning om offentlig forvaltet register er mest aktuelt.

Bankkontonummer er en del av EHF-standard. I EHF-fakturaer kan bankkontonummeret angis ved hjelp av enten et nasjonalt bankkontonummer (BBAN) eller et internasjonalt bankkontonummer (IBAN).

Det er etter vår vurdering naturlig å se de praktiske konsekvensene av regelverksutviklingen på de to områdene i sammenheng. For å gi kravet i EU-direktivet merverdi utover å styrke informasjonstilgangen overfor FIU'er og AMLA, bør det vurderes hvordan innføring av pliktig efaktura basert på EHF-formatet kan implementere kontroll av at transaksjon gjennomføres til rett mottaker. Dette kan eksempelvis skje ved at DFØ som forvalter ELMA sørger for kontrollmekanismer mot fremtidig bankkontoregister.

Muligheter – ytterligere digitalisering

Det er i høringsnotatet punkt 4.1 nevnt at det er teknisk mulig å inkludere e-faktura til forbrukere, herunder e-kvitteringer. Dette faller utenfor denne høringen.

Regnskap Norge oppfordrer til nærmere utredning av ytterligere muligheter til digitalisering av transaksjoner:

- Pliktig e-faktura også ved salg til norske privatpersoner
 - Enklere tilgang til faktura ved reklamasjoner, garantier og utleggsrefusjon mv.
 - Salgsdokumentasjon vil gjøres tilgjengelig i nettbank.
- Digitale kvitteringer ved kontantsalg
 - Enklere tilgang til kvittering for bokføring og fradrag, samt ved reklamasjoner og garantier.
 - Redusere behovet for manuell bilagsføring.
 - Forenklet etterlevelse av bokføringsregelverket, regler om dokumentasjon av kontantkjøp er i dag kompliserte.
 - Finland jobber med innføring av digitale kvitteringer.

Økt digitalisering av transaksjoner vil som nevnt medføre effektiviseringsgevinst. Digitale transaksjoner og automatiske prosesser vil også være et vesentlig bidrag til å redusere svart

økonomi. Regnskap Norge mener at det må settes fortgang i utredning av muligheter for økt digitalisering i regnskapsproduksjon og pliktig rapportering.

Med vennlig hilsen,

Regnskap Norge

Rune Aale-Hansen

Adm.dir

Hege T. Vikane

Fagansvarlig regnskap